

slås det inden for særforborgsområdet at gennemføre den ankeordning, at alene spørgsmålet om tvangsanbringelse og -tilbageholdelse af personer under åndssvageforsorgen skal kunne indbringes for den sociale ankestyrelse. Spørgsmål om optagelse under særforborg i øvrigt foreslås derimod, i hvert fald indtil der på baggrund af socialreformkommissionens henstilling i 2. betænkning tages stilling til spørgsmålet om en decentralisering af særforborgen, indanket for socialstyrelsen og socialministeriet.

Til § 120.

Denne bestemmelse svarer i let omredigeret form til forsorgslovens § 70, stk. 2, idet det i overensstemmelse med hidtil fulgt praksis i stk. 3 samtidig er fastslået, at modtagelse af anden særlig bistand, f. eks. rådgivning, hjælpemidler, beklædning og befordring, er gratis.

I overensstemmelse med den fulgte systematik er betalingsreglerne for ophold på institutioner for sindslidende udskilt og optaget i en særskilt bestemmelse i § 122.

Til § 121.

Efter principperne i forsorgsloven varetages særforborgen for sindslidende som altovervejende hovedregel af indenrigsministeriet (direktoratet for statshospitalerne), der jfr. forsorgslovens § 70, stk. 2, fastsætter betalingstakster for ophold på statens institutioner for sindslidende og på tilsvarende kommunale og private institutioner, og som i øvrigt som statsudgift afholder udgifterne ved disse foranstaltninger. Kun i yderst begrænset omfang, nemlig ved anerkendelse af et kollegium i Århus for psykiatriske patienter på efterbehandlingsstadiet, er socialministeriet medinddraget i varetagelsen af omsorgen for sindslidende. På denne baggrund og da behandlingen m. v. af sindslidende bl. a. som følge af den medicinske udvikling i modsætning til tidligere nu kun medfører institutionsbehandling i begrænset omfang, er grundlaget for opretholdelse af en særlig forborg for sindslidende som særforborg bortfaldet.

Som anført i bemærkningerne til § 116 vil der blive optaget forhandling med indenrigsministeriet om varetagelse af de begrænsede funktioner under socialministeriets område.

Til § 122.

Bestemmelserne i 1. og 2. pkt. er affattet på baggrund af den i forslag til lov om ændring af sygehusloven forudsatte revision af takstregulativerne for statens sygehuse m. v., hvorefter den personkreds, der hidtil er behandlet til sygekassetakst eller til almindelig selvbetalertakst, fremtidig får vederlagsfri behandling. Bestemmelsen i 3. pkt. om udgifter-

nes afholdelse iøvrigt svarer til forsorgslovens § 70, stk. 3.

Til afsnit VIII.

I dette afsnit findes regler om foranstaltninger, der kan gennemføres uden samtykke af forældrene eller den unge og hans værge. For børn og unge foreslås regler af samme art som i den gældende lov om børne- og ungdomsforsorg. For åndssvage over 18 år indeholder afsnittet en henvisning til gældende speciallovgivning, der forudsættes opretholdt indtil videre. Reglerne i forsorgsloven om tvangsmæssig anbringelse af alkoholikere, erhvervs- og subsistensløse m. fl., der i praksis kun yderst sjældent anvendes, foreslås ophævet.

Som nævnt i de almindelige bemærkninger til lovforslaget findes det ikke muligt at opretholde særlige børne- og ungdomsværn, da det må være et grundlæggende synspunkt, at der bør ske en samlet behandling af familiens forhold, og det i praksis har vist sig — navnlig efter indførelsen af familievejledning — at problemer, der tilsyneladende vedrører børnene i familien, i virkeligheden er opstået som følge af, at familiens voksne medlemmer har brug for bistand under forskellige former. Det er derfor ikke muligt inden for hele området af sociale hjælpeforanstaltninger at udskille bestemte sociale sager som „børneværnsager“. Det er derimod muligt at udskille de sager, i hvilke de sociale myndigheder skønner, at det er nødvendigt at anbringe et barn eller en ung uden for hjemmet, uden at pågældende selv, hans værge eller forældremyndighedens indehaver vil give sin tilslutning hertil. Da der er tale om et alvorligt retsindgreb, findes det mest betryggende at opretholde børneforsorgslovens nugældende sikkerhedsregler om tvangsanbringelse, herunder §§ 14, 15 og 17, hvorefter den stedlige underretsdommer og en særlig pædagogisk-psykologisk konsulent deltager som tilforordnet uden stemmeret i behandlingen af sådanne sager, således at det er dommeren, der leder forhandlingen. Dog foreslås beføjelsen til at beskikke konsulenten overført fra socialministeren til amtsrådet.

Opretholdelsen af de nugældende sikkerhedsregler sammenholdt med bestemmelserne i adoptionsloven af 7. juni 1972 og de samtidig ved lov nr. 281 af 7. juni 1972 gennemførte ændringer af retsplejeloven (prøvelse af beslutning om adoption uden samtykke) bevirker imidlertid, at reglerne om administrativ klageadgang og domstolsprøvelse er forskellige, for så vidt angår det sociale udvalgs afgørelser vedrørende et plejebarns hjemgivelse og overøvrighedens afgørelse vedrørende samme barn om adoption uden samtykke fra forældremyndighedens indeha-